

Ekonomické dopady vstupu ČR do EU a zájem o práci v jiných členských zemích

Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2003</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PM.36, PM.53</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>10. – 17. 11. 2003</i>
<i>Počet respondentů:</i>	<i>1203</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>kvótní výběr</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>1. prosince 2003</i>
<i>Kód tiskové informace:</i>	<i>pm31201</i>
<i>Zpracoval:</i>	<i>Jan Červenka</i>

V šetření uskutečněném v první polovině listopadu 2003 jsme se věnovali některým otázkám týkajícím se ekonomických důsledků připojení České republiky k Evropské unii.¹

Tabulka 1: Očekávané změny po vstupu České republiky do EU (v %)

	únor 2003			listopad 2003		
	sníží se	nezmění se	zvýší se	sníží se	nezmění se	zvýší se
Mzdy	10	38	42	11	43	35
Ceny potravin	2	12	82	3	11	82
Ceny energií	2	17	72	3	14	74
Nezaměstnanost	12	28	48	14	30	41
Zdanění osobních příjmů	6	30	37	7	28	30
Sociální dávky	22	40	18	24	38	16
Ceny půdy	2	7	76	3	9	71
Ceny veřejné dopravy	1	20	63	1	19	60

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „neví“.

Výsledky zachycené v tabulce 1 ukazují, že česká veřejnost očekává po vstupu země do EU v sociálněekonomické sféře spíše změny k horšímu než naopak. Jedinou výjimku z oblastí sledovaných výzkumem v tomto ohledu tvoří mzdy, o kterých si lidé častěji myslí, že porostou (35 %), než že by měly po vstupu do EU klesnout (11 %). Nejčastěji se u mezd ovšem objevoval názor, že se po připojení ČR k EU nezmění (43 %). Negativní očekávání pak jednoznačně dominují v cenové oblasti, ať už jde o potraviny (82 % očekává zvýšení cen), ceny energií (74 %), půdu (71 %) či veřejnou dopravu (60 %). Spíše s negativními dopady se počítá i pokud jde o nezaměstnanost: dvě pětiny (41 %) občanů očekávají po vstupu do EU její zvýšení, tři z deseti nepředpokládají

¹ Otázka: „Jak se podle Vašeho názoru po přijetí ČR do Evropské unie budou vyvíjet mzdy, ceny apod.? Značně se zvýší, nezmění se nebo se značně sníží pokud jde o: a) mzdy, b) ceny potravin, c) ceny energií, d) nezaměstnanost, e) zdanění osobních příjmů, f) sociální dávky, g) ceny půdy, h) ceny veřejné dopravy?“

výraznější změnu a jen 14 % se domnívá, že by po připojení ČR k EU mohla nezaměstnanost zaznamenat pokles. 30 % respondentů očekává také zvýšení daní z osobních příjmů, zatímco v opačný posun věří jen 7 %. V tomto případě však podíl pesimistů mezi dotázanými nepřevažuje nad podílem lidí, podle nichž se vstup ČR do EU úrovně zdanění osobních příjmů nedotkne, přičemž více než třetina respondentů nemá na tuto otázku vytvořený vlastní názor. Představy o vývoji sociálních dávek se poměrně výrazně rozcházejí, když necelé dvě pětiny dotázaných (38 %) počítají s uchováním jejich stávající úrovně, přibližně čtvrtina (24 %) předpokládá snížení a 16 % naopak nárůst.

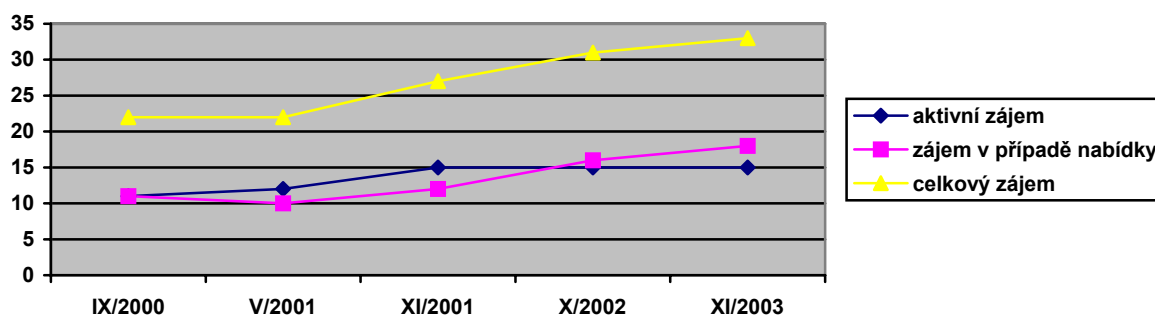
Z údajů v tabulce 1 dále vyplývá, že v porovnání s únorem 2003, kdy byla v šetření CVVM respondentům pokládána stejná otázka, se mírně zlepšila očekávání týkající se nezaměstnanosti, zdanění osobních příjmů a cen půdy a že naopak určité zhoršení nastalo v případě předpokládaného mzdového vývoje, když u všech jmenovaných oblastí byl zaregistrován statisticky významný pokles podílu těch, kdo předpovídali jejich zvýšení.

V šetření jsme se všech respondentů také zeptali, zda a v jaké míře budou či nebudou mít zájem o práci v některé jiné členské zemi po připojení ČR k EU.²

Tabulka 2: Zájem o práci v EU (v %)

ano, rozhodně se pokusí získat práci v EU	6
ano, asi se pokusí získat práci v EU	9
měl by zájem v případě konkrétní nabídky, ale sám nic hledat nebude	18
ne, asi nebude mít zájem	20
ne, rozhodně nebude mít zájem ani v případě konkrétní nabídky	21
neví	3
netýká se	23

Graf 1: Zájem o práci v EU

Výsledky zachycené v tabulce 2 a v grafu 1 ukazují, že v současnosti asi třetina (33 %) občanů starších 15 let má určitý zájem o práci v jiné zemi Evropské unie. 6 % dotázaných přitom vyjadřuje definitivní odhodlání aktivně hledat práci v rámci ostatních států EU a i dalších 9 % deklaruje takový postup ze své strany jako pravděpodobný. 18 % respondentů pak uvedlo, že by měli zájem v případě konkrétní nabídky práce z EU, ačkoli sami aktivně práci mimo ČR nehodlají hledat. Dvě pětiny dotázaných naopak nemají v úmyslu začít

² Otázka: „Máte Vy osobně zájem začít pracovat v některé z členských zemí EU, až tam Česká republika vstoupí?“

pracovat v některé jiné zemi EU, přičemž polovina z nich (21 % z celku) takovou eventualitu kategoricky vyloučila i v případě příchodu konkrétní nabídky. 3 % dotázaných nejsou v tomto ohledu nijak rozhodnuta a 23 % respondentů odpovědělo, že se jich tato záležitost netýká.

Z grafu 1 je dále zřejmé, že v průběhu času roste celkový zájem o práci v jiných zemích EU. V posledních dvou letech se na tom ovšem podílejí výhradně lidé, kteří jsou pouze ochotni uvažovat o případné příchozí pracovní nabídce, zatímco podíl aktivních zájemců o práci v EU po předchozím vzestupu od roku 2001 stagnuje.

Podrobnější rozbor dat ukázal, že zájem o práci v jiných členských státech EU častěji vyjadřují absolventi vysokých škol, lidé ve věku do 30 let, muži, svobodní, studenti a obyvatelé Prahy.